

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. 15 kr., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr.,
Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 210.

Czwartek 12. września 1850.

Rok bieżący gazety 39.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Niemce. — Prusy. — Grecya. — Turcyja. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów. 11. września. Jego c. k. Mość raczył dekretem z dnia 1. b. m. mianować Biskupem dyecezyi Tarnowskiej JX. Józefa Hoppe, kanonika przy łac. katedrze przemyskiej.

Lwów. 4. września. Gminy miejskie w Drohobyczu, Bolechowie, w Stryju i Dolinie ofiarowały dla wsparcia pogorzalców Krakowskich a mianowicie:

Drohobycz 500 złr. m. k.; Bolechów 250 złr.; Stryj 250 a Dolina 500 złr. m. k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te wspianiałomyślne dary do wiadomości publicznej, a wspomnianym gminom wynurzyć dziękczynne uznanie za ich szlachetne współzucie dla nieszczęścia swych spółobywateli

Lwów. 27. sierpnia. W celu utworzenia szkoły trywialnej w Węldzirzu, cyrkułu Stryjskiego, uzyskano następujące dobrowolne składki na uposażenie:

Od gminy Węldzierz na utrzymanie nauczyciela rocznie gotowizną	84	zr.	10	kr.	m. k.
Od tamtejszego właściciela majątności p. Józefa Matkowskiego rocznie	6	„	—	„	—
Od tamtejszego właściciela hamerni miedzi p. Jędrzeja Fiałkowskiego rocznie	2	„	—	„	—
razem	92	„	10	„	—

Oprócz tego zapewnił składać:

Administracja hamerni żelaza w Maxymowie przez czas trwającej dzierzawy rocznie	12	„	30	„	—
Pleban Węldzirski obr. łac. ks. Piroszko przez czas swego urzędowania duchownego rocznie	1	„	—	„	—
Pleban Węldzirski obr. gr. ks. Grodziewicz przez czas swego duchownego urzędowania rocznie	2	„	—	„	—
JPan. Wicenty Chmurowicz przez czas swego urzędowania rocznie	2	„	—	„	—
razem	17	„	30	„	—

Połączone z powyższemi stałemi składkami uposażenia w ilości

czyni 109 „ 40 „ —

Gmina Węldzirz obowiązata się dla domu szkolnego, który podług powszechnych przepisów drogą konkurencyi wybudowany będzie, zrąbać i dostawić 2 sągi kubiczne drzewa na opał.

To dla ogółu pożyteczne dążenie do szerzenia oświaty ludu podaje się do powszechnej wiadomości dodając, że względem utworzenia tej szkoły wydano stosowne rozporządzenia.

Lwów. 26. sierpnia. Wyrokiem sądu wojennego, w wyższej instancji potwierdzonym skazana Chaje Rosche Bart rodem ze Lwowa, 70 lat mająca, izraelitka, wdowa, szynkarka za zaniedbane przyklepnięcie ogłoszenia z dnia 13. lutego r. b. na zapłacenie 5 złr. m. k., tudzież za zaniedbane zamknięcie swego szynku o przepisany czas na czter-

dziesto-ośmiogodzinny areszt — następnie Udel Queller rodem ze Lwowa, 24 lat mająca, izraelitka, mężatka, kielnerka za zaniedbane zamknięcie szynku o czasie przepisany na czterdziesto-ośmiogodzinny areszt, a wykonanie kary nastąpiło.

Z c. k. sądu wojennego.

Lwów. 2. września. Wyrokiem prawnym w wyższej instancji potwierdzonym, skazany został Gabryel Brzezowski, rodem ze Lwowa, 40 lat mający, rel. r. kat., żonaty, kielner, za przekroczenie przepisów paszportowych na dwumiesięczny areszt, a wykonanie kary zaczęło się dzisiaj.

Z c. k. sądu wojennego.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Podróż Jego ces. Mości. — Rozporządzenie.)

Wiedeń. 7. września. Jego c. k. Mość raczył dekretem z dnia 3. września r. b. mianować kawalerem orderu S. Leopolda JW. Macieja Krajewskiego, Dyrektora finansów przy galicyjskiej Dyrekcji finansów.

— Jego ces. Mość udaje się jutro osobnym pociągami północnej kolei żelaznej przez Lobositz na rewię do Teplitz i zabawi w głównej kwatrze Jego cesarzewicz. Mości Arcyksięcia Albrechta. — Konie Jego ces. Mości wysłano tam już dzisiaj. F.M. L. hr. Grünne towarzyszy Monarsze. Jak długo potrwa podróż Jego Mości Cesarza i czyli zarazem odbędzie się przegląd korpusu armii w Vorarlbergu, lub czyli to później nastąpi, nie wiadomo jeszcze z pewnością.

— Jego Mość Cesarz upoważnił ministerium handlu rozciągnąć przepisy względem egzaminów państwa (Staatsprüfungen) o tyle, ażeby i kadetów, którzy z dobrym postępem ukończyli kurs naukowy w kompaniach kadetów w Gracu, Ofomuńcu i Tuln, przypuszczano jako aspirantów do c. k. służby pocztowej.

(Nadanie orderu. — Obrady w ministerium nauk. — Środki przeciw spekulacyi pieniężnej.)

Wiedeń. 7. września. Jego c. k. Apostolska Mość raczył nadać królowi Ottonowi Grecji order złotego runa.

— Przedmiotem obrad odbywających się obecnie w ministerium nauk z radcami szkolnymi jest jak slychać ustanowienie zasad, według których dałyby się utworzyć odpowiednie wymaganiom czasu zakłady do kształcenia nauczycieli.

— W skutek różnostronnych skarg na stagnacyę w małym obrocie, która powstaje ztąd, że spekulanci pieniężni starają się o władnąc wylosowane banknoty, postanowiło ministerium odwlec nowe losowanie banknotów na dalsze trzy miesiące od dnia 1. października. (Ll.)

(Sprostowanie w Gazecie Wiedeńskiej.)

Wiedeń. 7. września. Dzisiejsza Gazeta Wiedeńska oświadcza, że wszystkie twierdzenia dzienników tyczące się traktowania o pożyczkę za granicą są zupełnie bezzasadne. Przeciwnie zaś prawda jest, że dla pokrycia potrzeb c. k. mennicy kazała administracya finansów zakupić dwa razy srebro w Hamburgu, tudzież i to, że już kilkakrotnie odbywały się przesłanki efektów austriackich do Frankfurtu n. M. i do Amsterdamu i nadal odbywać się będą, a to dla zadość uczynienia odbywającym się według ogłoszenia z dnia 25. stycznia r. b. na wielki rozmiar zamianom zapadłych kuponów i wygranych z loteryi państwa na pięcioprocentowe w Amsterdamie lub Frankfurcie n. M. uprocentowane obligacye długu państwa.

(Austrija)

(Trzy języki krajowe. — Nowy dziennik prowincjonalny. — Namiestnik v. Kalchberg.)

Cieszyn. 4. września. Żadna kraina austriackiego państwa nie przedstawia mianowicie co do ludu włościańskiego takiej rozmaitości dyalektów jak nasz obwód Cieszyński, dawniej księstwo Cieszyńskie. Że o jednoci płodów literackich myśleć tu nie można, dowodem tego jest tryb przedmarcowej niegdyś szkolnej nauki i nie-liczność dawniejszych płodów literackich, a obecnie spory niustające między literatami narodowymi, poczęści nawet znakomitymi. — Chcę tu najprzód umieścić krótki szkic rozmaitych szczepów według ich dyalektu, zwłaszcza iż teraz toczą się żywe rozprawy nad tem, w jakim właściwie języku powinien wychodzić projektowany tu dziennik prowincjonalny. Obszar kraju wzdłuż granicy galicyjskiej około 4 mil w głąb kraju zamieszany jest przez tak zwanych „Wasserpo-

laków," mówiących dyalektem prawie zupełnie polskim, którego używają nie tylko w życiu potocznym, lecz także i w szkołach, przeplatając mowę swą także niekiedy czeskiemi lub morawskimi wyrazami. Również używają oni i w pisaniu dyalektu polskiego i czytają z polskich książek. Jedynie tylko miasto pograniczne Bilsko ma w większej części mieszkańców niemieckich. W północnej stronie (od granicy węgierskiej) kędy ciągną się stoki gór karpaccich mieszkają górale, obyczajem i mową najbliżsi Słowakom; w stronie zachodniej a mianowicie w miejscach jej główniejszych Friedek, Ostrowie, Oderberg, Bludowitz i w jednej trzeciej części obwodu opawskiego przemaga dyalekt czeski, i tylko kraina tkacka w górnym Szlązku aż do Sudetów jest siedzibą Niemców, którzy dla odrębnych swych właściwości nie mogą z żadnym innym ludem sąsiedzkim być porównani. Dlatego rzeczą jest niepodobną i bezkorzystną prawie, chcieć jedną tylko mowę zaprowadzać dla oświecenia ludu w całym szlązkim kraju koronnym.

Każda mowa może się wprawdzie wykształcić, lecz właściwości swych nie pozbędzie się nigdy; dlatego też próżną byłoby praca chcieć obok mowy niemieckiej wykształcać tylko polską lub tylko czeską, używając jednej z nich wyłącznie przy rozszerzaniu oświaty. Potrzeba przeto dla okolic Szlązka północno-wschodnich organu polskiego, dla południowo-zachodnich czeskiego (z opuszczeniem ile być może nowo utworzonych w literaturze czeskiej wyrazów), a dla stron zachodnich obwodu Opawskiego i dla Niemców po reszcie kraju rozszerzonych, organu niemieckiego.

W tej mierze więc odbyła się narada z okazji obecności w Cieszynie naszego namiestnika, Dr. v. Kalchberg, z wezwaniem do niej światłych mężów, i w końcu okazało się, iż pomienione zdanie jest jedynie możliwe i praktyczne. Nowy przeto dziennik będzie teraz wychodził w trzech językach, a to w niemieckim, czeskim i polskim — co do obu ostatnich drukiem „antiqua“.

(Rechtsztg.)

(Sprawy wyborów do rady gminnej w Pradze.)

Po wydaniu dla pierwszej gminy wyborczej w Pradze przepisów tranzytorycznych, zwołał prezydent zgromadzenie wybranych w ośm dni po przedłożeniu wszystkich dotyczących się protokołów, wygotowawszy każdemu z wybranych certyfikat wyboru. Pismo to upoważnia mianowanego do wstępu do kolegium deputowanych miasta, i udowadnia ważność jego wyboru aż pokąd nieajdzie oświadczenie przeciwne. Wybrani opatrzeni takim certyfikatem mają się następnie ukonstytuować pod przewodnictwem najstarszego wiekiem z pomiędzy siebie, i przedsięwziąć sprawdzenie wyborów przez własną z grona swego wybraną komisję. Według przepisów nowego tego porządku gmin zaproszono więc nowo wybranych członków rady gminy na najbliższą niedzielę (8. b. m.) na posiedzenie w c. k. urzędzie obwodowym, gdzie im wydane będą wspomniane certyfikaty, poczem ogłaszają już swoje ukonstytuowanie się. Najdalej w ośm dni po tem ukonstytuowaniu podane być mają nowemu zgromadzeniu możliwe jakie zarzuty przeciw ważności którego z wyborów. Zgromadzenie to ma następnie rozpiścić potrzebne jeszcze do kompletu wybory (tą razą 3), sprawdzone przezeń i potwierdzone wybory publicznie ogłosić, i uwiadomić każdego wybranego o potwierdzonym jego wyborze. Po ukończeniu wszystkich tych aktów ma się przystąpić do wyboru burmistrza, jego zastępcy i rady miejskiej. Pierwszego wybiera się na lat trzy, resztę na ciąg roku jednego.

(Ll.)

(Kurs wiedeński z 6. września 1850.)

Obligacje długu państwa 5% — 96 $\frac{1}{4}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 84; 4% — 75 $\frac{1}{2}$; 2 $\frac{1}{2}$ % — 51 $\frac{1}{2}$. Akcje bankowe 1170. Losy z 1834 r. 183 $\frac{1}{2}$; z 1839 r. 119. Akcje kolei półn. 111 $\frac{1}{4}$.

Anglia.

(Wiadomości z różnych państw Ameryki.)

Londyn, 3. września. Z Ameryki nadeszły świeże wiadomości. Z Filadelfii piszą z 20. sierpnia o nadesłaniu tam doniesienia z Brezylji, iż zabrane przez okręt „Cormorant“ 4 brezyljańskie okręta zostały przez Anglików spalone.

Bil dotyczący się rządu terytoryalnego w Nowym Meksyku uzyskał już powszechne przyjęcie. Spodziewają się nowych zajęć spornych na kongresie, mianowicie między północnymi a południowymi państwami z powodu bilu mającego jeszcze zaostreć ustawę tyczącą się pogoni za zbiegłymi niewolnikami.

W Porto principe na wyspie Kuba przyszło do rozruchów, przyczem wojska dały ognia z ręcznej broni. Indianie zanieśli niepokój na granicę tewańską. W Texas uzbrojono 8000 żołnierza dla odzyskania Nowego Meksyku, mimo to, iż rząd Stanów zjednoczonych inaczej w tej mierze zadecydował.

Z Indyów zachodnich donoszą o zamordowaniu cesarza Soulouque czyli Faustyna z Hajti. Zabójcą tym wymieniają pierwszego jego ministra.

(D. R.)

Francya.

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 6. września, 8 godzina wieczór. Prezydent republiki, który już przybył do Cherbourg, oświadczył podczas bankietu w Caen, iż przyjąłby nowy wybór w razie gdyby naród znowu mu ten ciężar nałożył. — Potąd oświadczyło się 52 rad jeneralnych za rewizją ustawy konstytucyjnej.

Madryt, 1. września. Wybory wypadły w duchu konserwatywnym.

(D. R.)

(Posiedzenie rad jeneralnych.)

Paryż, 1. września. Posiedzenia rad jeneralnych nienastępczą dotąd jeszcze nie prawie ciekawego. „Pouvoir“ pisze: Jeśli

obliczymy stosunek, w jakim członkowie zgromadzenia narodowego wybrani zostali prezydentami rad jeneralnych, gdzie jak wiadomo pół reprezentanta na jeden departament przypada, następczy nam się najoczniejszy dowód, że lud nie lubi zgromadzenia narodowego, a zatem tylko Ludwika Napoleona sobie życzy.

Dzienniki republikańskie nie są kontente z rad jeneralnych. — „National“ robi uwagę: „Rady jeneralne, obrane w roku 1848, nie są już wyrazem kraju. Istnieją one, ponieważ niewydano jeszcze organicznej ustawy w tym względzie, wszelako wola ich nie jest już wolą narodu. Wtedy gdy je obierano, nie było jeszcze konstytucji republikańskiej, dlatego też niemają one żadnego upoważnienia z jej strony. „Republique“ oskarża prefektów o niekonstytucyjne wpływy.

O głównej kwestyi dzisiejsiej to jest o stanowisku, jakie rady jeneralne departamentów zajmują pod względem rewizji konstytucji, rozpisuje się dziś legitymistyczny dziennik „Union“ następnie: „Posiedzenia rad jeneralnych zaledwie się zaczęły, a już wnosić można, że liczba tych, które się oświadcza za rewizją konstytucji, daleko mniejszą będzie, niżli pewne stronnictwo się spodziewało. Życzono sobie żwawych dyskusji, któreby przedewszystkiem mogły wykazać tę konieczność, iż naczelnika władzy wykonawczej wszelkimi środkami na stanowisku jego utrzymać potrzeba. Zdaje się jednakże, że debaty na przekór są dosyć spokojne, i że uszanowanie dla konstytucji wszędzie życzeniom co do rewizji jej towarzyszy. Dlatego też tracą one prawie całkiem tę ważność, jako niecierpliwi przyjaciele pałacu Elysée tak długo im przypisywały. Są one wyrazem zupełnie prawnych życzeń, nie zaś manifestacją obszerniejszego znaczenia. — Konstytucja z roku 1848 zawiera w sobie dość błędów i przeciwności. Dlatego jestto rzeczą całkiem naturalną, że myśl o rewizji jej wielu ludziom się nasuwa. Wszelako tylko z przesadą można wyprowadzać z tego inne mniej więcej awanturnicze wnioski. Rady jeneralne pozostaną jeszcze przez kilka dni w zebraniu. Może odezwą się jeszcze wyraźniejsze życzenia. Tymczasem wszakże mamy już tę pewność dzisiaj, że rewizja konstytucji dotychczas tylko ogólne, niepewne i całkiem niewinne dyskusje wywołała.“ Oprócz jeneralnej rady departamentu Aisne, która jednakże rewizji konstytucji żąda wyraźnie tylko pod przepisaniem przez konstytucję warunkami, oświadczyła się teraz i rada jeneralna departamentu Drome za rewizją konstytucji. Rada wyższego departamentu Marne mianowała wydział dla rozpoznania tego przedmiotu, i zapewne zawołuje także rewizję konstytucji. Rada zaś departamentu Aveyron uchyliła przedłożoną sobie kwestję o rewizji pytaniem wstępnem. (P.S.A.)

(Wiadomości bieżące z Paryża z d. 4. września.)

Paryż, 4. września. Prezydent republiki przybył wczoraj o godzinie 1szej przez St. Germain do Meulau. Za 20 minut później przyjechał do Juziers la ville, gdzie się znajduje włość ministra Baroche. Gwardya narodowa i duchowieństwo oczekiwały jego przybycia. Podług doniesień urzędowych było przyjęcie jego bardzo radośne. Prezydent wysiadł tam i przyjmował niezwłocznie władze duchowne i cywilne, oficerów gwardji narodowej i honoracyorów.

Pani Baroche przygotowała świetne śniadanie. O godzinie 2giej odjechał prezydent dalej i stanął o 7. godzinie wieczorem w Evreux. Po drodze urządzone były rozmaite bramy tryumfalne. Wszelako rada gminna w Pacy odmówiła funduszu na urządzenie uroczystości.

— Dziś przedpołudniem odbyło się w kaplicy Tuileryów żałobne nabożeństwo za Ludwika Filipa, zarządzane przez generała Chargarnier, który też niejako przydywował na niem. Po przybyciu jego rozpoczęła się natychmiast uroczystość żałobna. Chociaż publiczność niebyła uwiadomiona o tem, przecież w kaplicy zabrakło miejsca dla zgromadzonych widzów. Pomiędzy nimi widziano pp. Guizot, Duchatel, Dameron, Jayr byłych ministrów, generałów: Perrot, d'Oraison, Carbonnel-Asseline, Dijean, Mallac; pana Desmousseaux z wyższego urzędu państwa, mnóstwo oficerów ze sztabu jeneralnego i rozmaitej broni.

— „Union“ ogłasza dzisiaj, że polityka jej nadal zawierać się będzie w słowach wyrzeczonych przez hrabiego Chambord w Wiesbaden. Słowa te są: „Bądźcie stałymi w zasadach a pobbajającymi dla osób.“

— Lord Palmerston uwiadomił urzędowem pismem rząd francuski, że wiceadmirał Cochrane przybędzie w towarzystwie 40 oficerów do Cherbourg.

— Na przedmieściu la Villette odkryto przedwczoraj w jednej opuszczonej uliczce, wiodącej do kanatu l'Oureq rodzaj maszyny piekielnej. Przestraszeni gwałtowną eksplozją robotnicy z pobliskiej giserni wybiegli natychmiast z warsztatu i spostrzegli najpierw dwóch ludzi, którzy coby prędzej uciekali i których dogonić nie mogli. Przy poszukiwaniu w miejscu, gdzie eksplozja nastąpiła, znaleźli potem w kącie między murami dymiącą się jeszcze maszynę piekielną, złożoną z grubego kłosa dębowego i 6ściu przymocowanych do niego łuf żelaznych. Maszynę tę odesłano do prefektury policyi. Właścicieli i prawdziwego celu jej niewyszledzono jeszcze.

— Podług zawartego pomiędzy panem Rosas i admirałem Lepredour traktatu, który jednakże pierwiej zgromadzeniu narodowemu do ratyfikacji ma być przedłożony, wyładowały wojska ekspedycyjne, wysłane z Francji do Montevideo, i zajęły zaraz Martin-Garcia i twierdzę w pobliżu Colonii. Wojska te mają pomagać do rozbrojenia obcych wojsk posiłkowych i czuwać nad odwrótem wojsk Rosasa z Urugway, które na drugi brzeg rzeki Plata cofnąć się mają. Tym sposobem byłiby potem mieszkańcy w Montevideo, podług traktatu, z jednej strony uwolnieni od wojsk argentyńskich, z drugiej zaś od legii cudzoziemskiej, spowodowani przystąpić do wyboru nowego rządu i nowego prezydenta.

(P. S. A.)

Szwajcarya.

(Kandydat radykalny obrany deputowanym.)

Berna, 3. września. Jeden z głównych przeciwników naszego teraźniejszego rządu, Stockmar, którego wybór dwa razy już ogłosiła wielka rada za nieważny z powodu zaszłych przy tem nieformalności, obrany teraz został w Pruntrut po raz trzeci. Z pomiędzy 510 wyborców uzyskał on 298 głosów, współubiegający się zaś drugi kandydat, konserwatysta Bechaux, tylko 213. Z powodu odniesionego tego zwycięstwa przy wyborach raduje się mocno radykalna partya naszego kantonu, która w ostatnich czasach tak liczne już poniosła klęski. Radość ta ma za sobą tę słusność, iż Stockmar moeno na rząd obecny rozjątrzony posiada oraz wielkie zdolności i szczególny talent do stawiania opozycji; i nie można przynajmniej tego zaprzeczyć, że dla utrzymania prywaty i rozbudzenia znów namiętności politycznych przez rozprawy w radzie wielkiej, trudnoby w całym kantonie równego mu wynaleźć. (D. R.)

Niemce.

(Bank hypotek i weksłów. — Hr. Chambord przybył do Nürnberg.)

Mnichów, 2. września. Względem zawartej przez ministerium finansów umowy z bawarskim bankiem hypotek i weksłów co do przyjęcia nowej pożyczki kolei żelaznej, robi „Nürnb. Corr.“ następujące uwagi: „Bank jest tylko zobowiązany przyjmować obligacje w kwocie 2½ mil. reńsk., a po upływie pewnego terminu ma potem prawo przyjąć dalszą kwotę całkiem, częściowo lub wcale nie przyjmując. Bank przyjmuje 5% obligacje za parę i pobiera jako prowizję czynsz dwumiesięczny 50 kr. od sta.

Hrabia Chambord przybył d. 2. września do Nürnbergu i udał się dnia 3go w dalszą podróż do Wiednia.

Artykuł w A. Z. pochodzący jak się zdaje z urzędowego źródła, nie przypisuje koncentracji wojsk około Aschaffenburga żadnego wcale znaczenia. Tyczące się rozporządzenie wojskowe nakazuje tylko ściągnięcie brygady, której komendant mieszka już w Aschaffenburgu. Tytuł „bawarski korpus obserwacyjny“ jest czczym wymysłem, bo nie znajduje się w żadnym rozporządzeniu urzędowym. Skoncentrowana brygada przedsięwzięcie zwykle ćwiczenia jesienne.

(Król Grecyi w Bawaryi.)

Reute, 30. sierpnia. Dzisiaj o godzinie 9½ przedpołudniem przejeżdżał tedy Jego Mość Król Otto Grecyi w towarzystwie Jego Mości Króla Maksymiliana, udając się do zamku Hohenschwangau. Z Inspruku spieszył On z utęsknieniem w objęcie Swego ukochanego brata królewskiego. Tylko cztery dni zabawi w Hohenschwangau, a potem uda się do swych dostojnych rodziców do Aschaffenburga.

(Obrady w drugiej izbie saksońskiej.)

Drezno, 5. września. Izba druga naradzała się dzisiaj nad rozporządzeniem o druku z 3go czerwca r. b. Deputacya radziła nie tylko dodatkowo przyzwolić na to rozporządzenie ale oraz dalszą jego ważność uchwalić aż do ułożenia stanowej ustawy o druku, i tylko na przypadek, gdyby ustawę taką nieprzedłożono sejmowi teraźniejszemu, powtórna debata nad rozporządzeniem tem sobie zastrzedz. — Wniosek ten przyjęła izba przeciw 6 głosom, i zezwoliła tą samą większością na powyższe rozporządzenie. (D. R.)

(Odpowiedź W. księcia na adres na dzień urodzin.)

Karlsruhe, 2. września. Na dzisiejszem posiedzeniu drugiej izby podał prezydent do wiadomości izby odpowiedź W. księcia na adres podany w dzień urodzin. Odpowiedź jest następującej treści: „Dziękuję panom za uczucie miłości i przywiązania, któreście mi wynurzyli w imieniu zgromadzenia Stanów w dzień urodzin Moich, tudzież za życzenia pomyślności dla Mnie i dla rodziny Mojej. Nigdy nie ustane w staranności o dobro kraju, jakkolwiek trudne byłoby okoliczności, z któremi bym miał do walczenia. Że prawo, wierność i honor będą zawsze kierować czynnościami memi, nikt pewnie nie wątpi, i jakkolwiek wypadki przybiorą postać, będę umiał połączyć je z troskliwością Moją o dobro Naszej ojczyzny i Niemiec całych.“

(Posiedzenie izby badenkiej.)

Karlsruhe, 2. września. Radzca państwa baron Marschall przedłożył na dzisiejszem posiedzeniu izby projekt do prawa względem poczynienia niektórych zmian w ustawie o gminach. Następnie odczytał prezydent dwa zapytania ze strony deputowanego Kaiser, tyczące się stanu oblężenia: 1) Czyli wysoki rząd nie uznałby za rzecz stosowną nie przedłużać już więcej stanu oblężenia? 2) Czyli wysoki rząd nie uznałby za lepsze zatrzymać stan oblężenia przynajmniej tylko dla niektórych części kraju? — i wezwał interpellanta do bliższego ich wyjaśnienia. Deputowany Kaiser wniósł swoje uzasadnienie, poczem radzca państwa baron v. Marschall oświadczył w imieniu rządu, jak następuje:

Jestem gotów odpowiedzieć na zapytania pana deputowanego Kaiser zwięźle i otwarcie. Rząd podziela to zdanie, iż potąd nie nadeszła jeszcze pora do zniesienia stanu oblężenia. Najniebezpieczniejsze jakie tylko być mogą wypadki, postawiły kraj w stanie oblężenia, i chociaż nikt temu niezaprzeczy, iż stan ten nie jedno złe za sobą pociąga a nawet w samej idei jest już złem, przecież musimy przyznać to wszyscy, iż nas od jeszcze gorszego wybawił.

Na większy żal nasz nieuporządkowały się potąd stosunki naszego kraju — zwłaszcza przy takim zamieszaniu spraw publicznych w całych Niemczech; stosunki te nie przyszły jeszcze wcale do stanu normalnego i nie pozwalają zniesienia stanu oblężenia spowodowanego

przez smutne wypadki. Chwili, kiedyby uchYLENIE tego stanu mogło nastąpić, nie może rząd oznaczyć z pewnością. Za to jednak ręczyć może z pewnością, iż nikt bardziej od niego nie wygląda tej chwili, i że nie przeciągnie go dłużej nad konieczną tylko potrzebę. Również i na drugie zapytanie pana deputowanego, czyli rząd nie uznałby za lepsze, zatrzymać stan oblężenia tylko dla niektórych części kraju, przymuszony jestem odpowiedzieć negatywnie. Rozporządzenia i środki idące za stanem oblężenia zostają w ścisłym ze sobą stosunku, i nie dadzą się zastosować do szczególnych części kraju według granic naprzód już zakreślonych. Mimowolnie nawet przeszłyby skutki po za wszelkie dane granice. Lecz co największa, takie nierówne traktowanie obwodów sprowadziłoby widocznie najgorsze następności. Zresztą nastroczy się jeszcze izbie sposobność poddać pod obrady i do ścisłej rozważki wszelkie kwestye odnoszące się do stanu oblężenia, zwłaszcza iż ustawa tycząca się stanu oblężenia musi na sejmie tym znówu przyjść pod odradę i nowe otrzymać potwierdzenie. (D. R.)

(Rozporządzenie księcia Elektora Heskiego względem dalszego poboru podatków.)

Kassel, 5. września. „N. Hess. Ztg.“ umieszcza następujące rozporządzenie z 4. września r. b. względem dalszego poboru podatków i należitości:

Na mocy §. 95. ustawy konstytucyjnej rozporządzamy:

§. 1. Wszelkie podatki i należitości objęte ustawą finansową z 5. kwietnia r. z. i przekazane Naszemu ministerstwu finansów na pokrycie wydatków skarbowych, a mianowicie zaległe od 1. lipca r. b., mają być wybierane na mocy niniejszego dekrety, pokąd wkrótce zebrać się mające stany krajowe dalszych w tej mierze nie wydadzą postanowień.

§. 2. Wszelkie wpłynąć jeszcze mające podatki i należitości, jak również wybrane już i deponowane w moc rozporządzenia całego Naszego ministerstwa z 27. czerwca i 4. lipca r. b. niestałe należitości obrócone być mają na pokrycie wydatków wytkniętych w pomienionej ustawie finansowej.

§. 3. Nasze ministerya mają ograniczyć się na najpotrzebniejsze tylko wydatki krajowe, a w razie pozostałej superaty złożyć ją na fundusz do dalszego użytku według rozporządzenia przyszłej ustawy finansowej.

Na utwierdzenie czego następuje własnoręczny Nasz podpis z przyłączeniem pieczęci państwa. — Dan w Kassel 4. września 1850.

Fryderyk Wilhelm.

vdt. Hassenpflug. Haynau. Baumbach.

(Rozwiązanie sejm w Bernburg.)

Bernburg, 4. września. Dziennik urzędowy zawiera następujące rozporządzenie z 1. września o rozwiązaniu sejm i rozpisanie nowych wyborów:

My Alexander Karol z Bożej łaski rozporządzamy na zasadzie §§. 63, 64 i 86 ustawy konstytucyjnej i na mocy §. 31. ustawy wyborczej z 28. lutego 1850 na wniosek naszego ministerium państwa, co następuje: §. 1. Obrany podług ustawy z 14. grudnia 1848 sejm zostaje niniejszem rozwiązany. §. 2. Z tego powodu nakazujemy zaraz urządzić nowe wybory wyborców i deputowanych na sejm przyszły podług postanowień prawa wyborczego z 28. lutego r. b. (P. S. A.)

(Apostołowie pokoju.)

Kiel, 5. września. Frankfurcy apostołowie pokoju, dwaj kwekry i jeden północny Amerykanin przybyli tu dzisiaj i odjadą jutro do Rendsburga. Ich celem jest skłonić tutejszy i duński rząd, ażeby odstąpiły od wojny a decyzję względem Szlezwig-Holsztynu poddały pod sąd rozjemczy złożony z cudzoziemców. Ufamy w słuszność naszej sprawy, a przeto rząd nasz zgodziłby się chętnie na tę propozycję, gdyby Dania na nią przystać chciała.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 5. września.)

Met. Austry. 5% — 81½; 4½% pct. — 71. Akcje bank. 1190. Sard. 33¼. Hyszp. 3% — 32⅞. Polskie 300 — 136½; 500 — 81½.

Prusy.

(Ratyfikacya traktatu pokoju z Danią. — Powrót Króla do Berlina.)

Berlin, 6. września. Dzisiaj nastąpi wymiana ratyfikacyi traktatu pokoju między duńskim sprawującym interesa p. Bielke i pełnomocnikami Prus i państw Unii. Wszyscy członkowie Unii przystąpi do pokoju, wyjąwszy Nassau, Sachsen-Coburg i Braunschweig. Co do księstwa Nassau zależy najwięcej na panu Winzingerode, który się uśmiecha do sejm rzeszy, a nie ma odwagi zerwać zupełnie z Unią. Względem Brnświku jest rzeczą wiadomą, że książę, który z początku zajął się był gorąco księstwami, nie bardzo się zbudował zawarciem pokoju. Gdyby wszystkie rządy niemieckie były przejęte tem samem zdaniem, niepotrzebowałyby dzisiaj Prusy zastrzegać się przeciw protokołowi londyńskiemu. To samo da się także powiedzieć o rządzie Coburgskim, który z podobnych powodów wstrzymuje się z ratyfikacją, i czeka, dopóki Brunświk pierwszy krok nie uczyni.

Od wczoraj rozchodzi się pogłoska, że Król ma niebawem powrócić do Berlina. Mówią, że rezultat wyborów gminnych wpłynął pomyślnie na to postanowienie. Trudno jednak, żeby to nastąpiło przed Bożem Narodzeniem, bo od roku 1840 przenosi się dwór dopiero o tym czasie do Berlina. (Bresl. Ztg.)

(Kurs giełdy berlińskiej z 7. września.)

Dobrowolna pożyczka 106½. Oblig. długu państ. 85½. Akcje bank. 98½. Pols. listy zast. 95½. Pols. 500 — 81¼; 300 — 137¼. L. Frydrychsdy 13½. Inne złoto za 5 tal. 11½.

Grecya.

(Dekret królewski względem rejencji królowy. — Dekret królowy.)

Ateny, 26. sierpnia. Dekret królewski dotyczący się rejencji królowej, jest następującej treści: „Otto etc. Ponieważ postanowiliśmy zacząwszy od dnia dzisiejszego oddalić się na jakiś czas z królestwa naszego, przeto przenosimy odnośnie do ustawy o rejencji z 28. lipca (9. sierpnia) funkcję rządu na królową Amalię, Naszą najukochańszą małżonkę. Naszemu prezydentowi ministrów i ministrowi marynarki polecamy kontrasygnację i ogłoszenie tego rozporządzenia. Ateny, 4 (16) sierpnia 1850.

Otto. Kriesis.

Królowa wydała kontrasygnowany przez ministra wyznau dekret, którym na cześć uznania niezawisłości kościoła helleńskiego publiczne nabożeństwo dziękczynne we wszystkich kościołach krajowych zarządzonem zostało. 20. b. m. przyjmowała Jej Mość królowa jako rejentka, korpus dyplomatyczny, ministrów, wyższych urzędników cywilnych i wojskowych i oficerów wszelkiej rangi. (Lid.)

(Projekt banku. — Wiadomości potoczne.)

Ateny, 20. sierpnia. Dla zapobieżenia coraz dotkliwшему brakowi monety w kasach publicznych podał bank rządowi projekt, iż chce przyjąć na siebie wypłatę tych weksłów, jakiego wystawili kupcy w razie przyjęcia tej propozycji, a mianowicie kupcy dłużni skarbowi. Słychać, iż minister finansów nie przyjął tej propozycji, nie chcąc dotyczących się dłużników degustować. — Manrokordatos powrócił tu z swojej podróży z Missolunghi. — Oprócz nakazanego w dniu 1. września odśpiewania „Te Deum“ we wszystkich głównych kościołach królestwa za uzyskaną niepodległość greckiego kościoła, nie uchwalono nic ważnego, chociaż dość często odbywają się ministeryalne narady. — Dzienniki zdają się nie wielce sympatyzować z nowymi ministrami, i tylko „La Semaine“ i „Observateur d'Athènes“ ich popiera. 20go przyjmowała królowa grecka na greckim dworze reprezentantów obcych mocarstw, a nazajutrz składali jej swoje użyczenie ministrowie, tudzież zwierzechności cywilne i wojskowe.

Turecja.

(Emir Effendi w Libanie.)

Z Bajratu piszą z 20. sierpnia: Emir Effendi powrócił do Libanu dla przypilnowania rozpoczętych tam prac katastralnych. Przytomność jego wzbudza u tamtejszych mieszkańców zupełne zaufanie, którzy we wszystkich sprawach udają się do niego, a szczególnie dla uzyskania obrony przeciw dowolności podrzędnych sług państwa i uciskowi urzędników. Spodziewają się, iż Effendi przedłoży dywanowi w skutek tylu podanych do niego słasnych zaskarżeń projekt zmodyfikowania administracyjnych na Libanie zwierzechności. Pana Phaffinger kupca w Damasku miano wano c. k. vicekonsulem. — Między grecko-katolickim patriarchą a biskupem tegoż obrządku w Bajratu zaszły spory z powodu granicy dycezyjalnej. Tyczące się akta odesłano dla rozstrzygnięcia sprawy do Rzymu, akta zaś w sporach między unickim a niemieckim duchowieństwem względem kolejnego używania wspólnego kościoła — do Konstantynopola.

(Czynność po urzędach. — Akt tolerancji.)

Konstantynopol, 24. sierpnia. Po skończonej uroczystości Bajramu panuje po urzędach podwojona czynność dla nagrodzenia straconego czasu. Na pogrzeb siostry sułtana, księżniczki Atte, zaproszono także pana Carabet Duz. Pierwszy to chrześcijanin, którego przypuszczono do uczestnictwa przy religijnych obrzędach mahometanów. Akt ten tolerancji oburzył nieco prawowierców, wszelakoż dowodzi ze strony rządu o sprzyjaniu idei postępu. — W Aleksandryi sroży się cholera. (O. Corpdz.)

Wiadomości handlowe.

Lwów, 11. września. Dziś dla wielkiego deszczu i złej drogi nie było żadnego dowozu. Drobną sprzedaż w zwyczajnych

Nie wspominaliśmy nigdy o pannie Hollosy węgierskiej artystce, znanej w świecie muzykalnym z piękności głosu i gry dramatycznej. Sława jej w Węgrzech mogła się wydawać chlubą narodową; pochwały w Wiedniu grzecznością sąsiedzką. Dziś bawi panna Hollosy w Warszawie, a zapal jaki dla siebie zjednała dowodem jej talentu. Gazeta warszawska donosi: „Od dwóch tygodni Warszawa, więcej a nawet mniej artystyczna, ma jeden, wyłączny jedyny przedmiot zajęcia, pannę Hollosy. Śpiewaczka peszteńska stała się wszędzie przedmiotem rozmowy, sporów, sądów, pochwał, lub nawet uwielbienia. Pomimo zwrotnikowego skwaru, który kropolistym potem pokrywał oblicza zebranych; pomimo wyludnienia Warszawy, która jak mówią, 3,000 blisko osób wyprawiła za granicę do wód najrozmaitszych a drugie tyle albo dwa razy więcej na wieś, każde z siedmiu przedstawień (trzy razy Lucya, dwa razy Linda, dwa razy Mar-

cenach, wyjąwszy krup hreczanych, których kwarta kosztowała 12 kr. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 3. września. W ostatnich dwóch tygodniach zeszłego miesiąca sprzedawano na targach w Gródku, Jaryczowie i Szercu w przecięciu korzec pszenicy po 18r.—14r.45k.—16r.40k.; żyta 13r.15k.—10r.45k.—12r.55k.; jęczmienia 12r.—7r.30k.—9r.20k.; owsa 6r.—6r.—5r.58k.; hreczki 10r.15k.—7r.30k.—7r.45k.; kartofli 0—2r.—2r.25k. Cetnar siana 1r.38k.—0—2r.45k. Sąg drzewa twardego kosztował 20r.—15r.—0, miękkiego 16r.—12r.30k.—0. Za funt mięsa wołowego płacono 9k.—10k.—10k. i za garniec okowity 3r.45k.—2r.35k.—4r.5k. w. w. Kukurudzy, nasienia koniecia i wełny nie sprzedawano.

Kurs lwowski.

Dnia 12. września.

W monecie konwenyjnjej.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	26	5	30
Dukat cesarski	5	29	5	32
Półimperyal zł. rosyjski	9	27	9	30
Rubel fr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	41	1	42
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	94	45	95	18
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	95	30	96	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 7. września.)

Amsterdam 162 p. 2. m. Augsburg 117½ l. uso. Frankfurt 117½ l. 3. m. Genua 136 p. 2. m. Hamburg 172¼ p. 2. m. Liworno — Londyn 11.40 p. 3. m. Medyolan — — Paryż 138¾ p. 2. m. Agio dukata ces. 22½/8. Napoleondor. 9.20. Szufryn. 16.10. Agio srebra 16½.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. września. Hr. Rusocki Kazimierz, z Dulib. — Białobrzyski Stanisław c. k. radca apel., z Dzidziłowa. — PP. Deschert Eugeniusz, z Polski. — Skrzyński Władysław, z Ranczyna. — Nowicki Marcelli, z Balieja. — Zagórski Wicenty, z Czech. — Ujeyski Edward, z Melny. — Ustrzycki Walery, z Zamiechowa. — Laskowski Wicenty, z Ustrzyk. — Dobrowolski Teodor, z Krakowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. września. PP. Domaradzki Seweryn, do Stanimirza. — Siarczyński Zygmunt, do Streptowa. — Kilanowski Jan, do Kukizowa. — Jędrzejewicz Sperał, do Glińska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. września:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	27 11 0	+ 6°	+9,2°	północ.-zachod.	pochm. deszcz
2 god. zr.	27 11 0	+ 9°	+5,7°	wschodni	" "
10 g. w.	27 11 0	+ 6°		"	" "

TEATR.

Dziś: przedst. niem: „Doborah.“

Jutro: dramat polski: „Szpada mojego ojca“ — Komedya: „Pulkownik za króla Sasa“ i duet z opery: „Cerulik Sewilski.“

W sobotę opera niem.: „Maria Rohan.“

ta) w których udział miała panna Hollosy, dały nam teatr wielki pełny, natłoczony; kasyer od południa już odprawiał z niczem osoby proszące o bilety do łóż lub do miejsc numerowanych, częstując za ledwo paradysem lub galeryą; słowem, od lat sześciu nie pamiętamy, by publiczność z takim zapalem a raczej poświęceniem spieszyla na kanikularne reprezentacje jak dzisiaj, dla usłyszenia tej śpiewaczki.“

Nam tu do Lwowa wprowadzić nie obiecuje się panna Hollosy, ale korespondent bocheński zapowiedział nam przybycie dwóch operzystów z Krakowa pp. Selinger i Nowakowskiego, którzy w towarzystwie z p. Buhl fortepianistą z Wrocławia popisali się w Bochni z wielką pochwałą koncertem d. 25. i 27. sierpnia.

Subskrypcya na Kraków w Redakcyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormieńska Nr. 347.

Główny Redaktor M. Srzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. Drukarni rządowej